

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Macherentini Societatis Iesv Theologi,
Explanatio Catechismi Catholici**

Macherentinus, Johannes

Colon., 1612

De Capitalibus Peccatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39397

CAPVT QVINTVM.

DE OFFICIIS
IVSTITIÆ CHRIS-
TIANÆ.

Officia iustitiæ Christianæ, quantum capiunt rudiores breuiter ac dilucidè cōplexus est Canisius, ad quem Catechistam remittimus. Absolutiora Theologi sunt, aut eius qui consciētæ casus, qui casus. Nos verò pauca quædam de peccatis capitalibus tantum delibabimus, consciētæ ex professo tractat.

DE CAPITALI-
BVS PECCATIS.

Septem illa peccata cur capitalia nuncupantur?

Quia ex illis alià quàm plurima vitia, quasi vnus capitis multa ac diuersa membra oriuntur.

Hoc ipsum manifestè declara.

Habent hæc vitia fines quosdam, bona scilicet in quæ tendunt, vel mala quæ fugiunt, humanæ infirmitati admodum desiderata.

Soro in additionibus Metho. Confes.

Aa 2 dera-

derabilia, multumq; ipsam mouentia; quoniam non parum participant felicitatis beatitudinis veræ: quanquam falsè quidem in eis, & ignorantia humanæ & ægritudine tantum verisimiliter inueniatur. Nam excellentia, quam inanis gloria quærit, sufficientia, quam sperat auaritia ex diuitijs: delectatio, quam Gula & Luxuria sequuntur, vera quidem & solida, ipsissima sunt beatitudo. Sed hæc est humanæ cæcitatæ conditio misera, vt à veris his bonis exulans, umbras eorū amplectatur in his terrenis. Quid ardentius carnales homines cupiunt gloria & laude, sufficientia & abundantia rerum omnium, delectatione & gaudio? Quæ certè si vera quærent, non errarent, gloriam scilicet quæ à solo Deo est, veras & proprias diuitias, non falsas & alienas, de quibus duobus dictum est: *Gloria & diuitia in domo eius denique meras & stantes delectationes de quibus dictum: Delectationes in dextera tua que in finem, quod est, sine fine: non verò momentaneas, atque ideò & breuitate propria & varietate rerū, in quibus collocatæ sunt, multis admixtas tristitijs. Risum (inquit Sapiens) reputaui errorem: & gaudio dixi, quid frustra deciperis?* Interim tamen trium horum bonorum, fallacium etiam, aut eorum cuiuslibet amor & cupido carnali menti inhaerens, in quanta peccata ad ea consequend

Psal. 111.

Psal. 35.

hominem agit præcipitem? quæ meritò dicuntur filia cupiditatis illius, à qua exortæ sunt. En igitur quatuor capitalia vitia: Inanis gloria, Auaritia, Gula & Luxuria.

Vnde tria reliqua?

Illæ aliud non sunt, quam horum propugnatrix, & quasi defensores & vindices: atque ideò, quoniam à contrarijs illorum bonorum fugiunt; etiam efficacissimè mentem mouent prioribus deditam. Nam inuidia gloriæ propugnatrix, quàm angitur de alieno bono quod proprio detrahit? Et in quanta mala cogit ad id impediendum? Ira omnium desideriorum vindex, quam fortis est in animo quem possederit? Denique tristitia & Acedia animæ succumbentis, & carentia falforum, quæ amat bonorum, in deiectione dolentis, quanta potest in homine conante ipsam euadere? Hæc igitur sunt septem horum capitalium ratio, & nomen, & adulterinum germen.

Quantum inest culpæ hisce peccatis?

Non sunt quidem hæc omnia vitia semper aut mortalia aut grauiora, nec plurima quidem eorū ex sua propria natura (quod dicunt ex suo genere) etiam si pleno atque integro consensu committantur: vt est nimius & immoderatus amor pecuniæ, aut

Aa 3 glo-

gloriæ, vel certè cibi alicuius nimia auiditas
aut fatietas.

Primò, itaque circa quodlibet horum
peccatorum materia ipsa, circa quam delin-
quit quodlibet, attentius agnoscenda, vt vi-
deri possit, an sit vel necessaria, vel contraria
charitati. Nam ex hoc iudicium sumendum
est, an mortale vel veniale sit tale peccatum
ex suo genere.

Deinde, quantum quolibet actu circa ta-
lem materiam offendatur, nam ex materie
paruitate, quod de se mortale est, fit veniale
sicut parua læsio corporis proximi, vel fur-
tum rei minimæ.

Vltimò, deliberatio ipsa & voluntas pen-
sanda, an plena & integra sit. Nam sine hæc
etiam non fit peccatum mortale. Hæc tria
rectè considerata, ostendent, quanti pecca-
torum illorum actus sint habendi.

Parui igitur pendenda erunt?

Imò verò maximi: Ideò enim capitalia
dicuntur, vt intelligas, singula multa secum
adferre alia vitia, vt membrorum multo-
rum corpus. Vnde Gregorius duces exerci-
tus hæc peccata appellat, quoniam *precedunt*
(inquit) *atq; præueniunt mentem, que sequuntur*
innumera alia turmæ, quasi exercitus. Itaq; nul-
lum horum vitiorum est, quod si mentem
possederit, non in multa mortalia etiam
peccata, aut eorum pericula frequenter tra-
hat
hac
tus a
& Si
filia
C
tere
sum
quo
pen
hor
uio
ud,
Pro
cor
si. u
De
his
lita
fug
mo
vnd
quo
ino
nis
diu
ape
hac

hat: & tunc quidem ipsum iam mortale fit
hac misera generatione prolium. Inordina-
tus amor habendi, Periuria, Furta, Vfuras
& Simonias operatur; vide quam miseram
filias.

*Cognitionis horum septem capitalium vitio-
rum quisnam est vsus?*

Primò, horum vitiorum cognitione v-
tere ad conscientiam examinandam, & teip-
sum agnoscendum, vt apertè intelligas, in
quod horum naturæ tuæ corruptio sit pro-
pensa. Vix est enim qui nō in vnum aliquod
horum naturæ nostræ infirmitate sit procli-
uior, & nonnunquam quidem ex alio in ali-
ud, misera quadam colligatione venitur:
Profuerit tamen plurimum, nosse quæ sit in
corde prima radix, vnde alia oriantur. Itaq;
si ut præceptis Dei primo vtendum est, vt
Deus ipse eiusque voluntas agnoscat: ita
his peccatis vtamur ad nos nostramque ma-
litiã agnoscendam: illa sunt sequenda, hæc
fugienda atque vitanda. In illis, quando hæc
mortalia sint: & grauiora, agnosces: in istis,
vnde ad illorum transgressionem veneris,
quo scilicet exitu & progressu ad diuinam
inobedientiam ventum sit.

Secundò, quod ad iudicium confessio-
nis attinet, vt ere etiam illis, vt non tantum
diuinorum præceptorum transgressionem
aperias: furta videlicet, periuria, detractio-

Aa 4 nes,

nes, odia; sed etiam ex qua radice, an ex auaritia, vel potius ex inani gloria, aut Inuidia illa admiseris, manifestes. Hęc enim ita se inuicem augent, vt (verbi gratia) auaritia in illa prorumpens ostendatur mortalis: & illa ex auaritia aut Inuidia facta, nouam contrahant malitiam.

Tertio, quod ad studia vitę pertinet, in præceptis quid agendum, & à quo abstinendum sit, habes: in peccatis verò istis, quid in teipso expugnaturus sis, & quid te ad illa transgrediendum trahat.

DE NOVISSIMIS GENERATIM.

*Ad quid confert nouissimorum
memoria?*

*De nouis-
simis Co-
sterus. lib.
3.*

AD omnia peccata declinanda, virtutesque complectēdas, nihil tantam adfert vim & momentum, atque rerum nouissimarum consideratio: quę cum ad vniuersos homines pertineant, & magnitudine sua atque atrocitate metum vehementem incutiant, mollire solent duritiam animorum nostrorum, & petulantiam refrænare, idoneosque nos efficere ad audiendam, capeffendamque veritatem. Sed & mala omnia atque incommoda